Iskolánk 7. évfolyamos diákjai 6 tartalmas napot töltöttek Erdélyben tanáraikkal a Határtalanul programnak köszönhetően.

Pályázati azonosító: HAT-KP-1-2025/1-000038

Pályázat címe: „Irány Erdély!”

Megvalósítás időpontja: 2026.04.27.- 2026.05.02.

Diákok: 30 fő

Kísérőtanárok: 3 fő

Szálláshely: Becsali Panzió, Székelyszentlélek

A Határtalanul program előkészítéseként bevezető órákat tartottunk, amelyek során megismerkedtünk a kirándulás részletes menetével, helyszíneivel. Ebben nagy segítséget jelentett a Határtalanul Program Barangoló digitális tartalomtárának használata is (https://www.okosdoboz.hu/hu-HU/Hatarontuli#). Megismerkedtünk a programokkal, és a helyszíneket megkerestük a térképen. Történelemórákon áttekintettük közös múltunk fontos eseményeit, a történelmi Magyarország területén zajló folyamatokat, az országhatárok kialakulásának okait, valamint a Trianon utáni időszakot. Földrajzórán elmélyítettük Erdélyhez kapcsolódó ismereteinket, és részletesen tanulmányoztuk az útvonalunkat is. Irodalomórán felidéztük az erdélyi kötődésű írókat és költőket, valamint azok híres műveit. Digitális kultúra órán alaposabban utánanéztünk egy-egy helyszínnek, majd bemutató készítésbe kezdtünk. Az alapos felkészülést követően tanárok és diákok egyaránt nagy izgalommal várták a hatnapos kirándulás kezdetét.

1. **nap – Arany János, hegyi panoráma és a mélyben rejlő csodák**

A program első napján, a határátlépést követően **Nagyszalontára** látogattunk, ahol méltóképpen tisztelegtünk a város legismertebb szülötte, **Arany János** emléke előtt.

Felelevenítettük a költő életének főbb állomásait, majd koszorút helyeztünk el szobránál. Utazásunk közben megálltunk a festői **Király-hágónál** is, ahol rövid fotószünetet tartottunk. Megcsodáltuk a gyönyörű panorámát, és ismereteket szereztünk Erdély kapujának gazdasági és kulturális szerepéről. A nap további részében **a tordai sóbányát** kerestük fel, amely Erdély egyik legismertebb és legrégebbi sóbányája. A bánya napjainkra igazi turisztikai látványossággá vált, ahol a látogatók bepillantást nyerhetnek a sóbányászat múltjába. A gondosan megőrzött bányászati emlékek, az egykori munkafolyamatok bemutatása és a helyi legendák meghallgatása révén megelevenedett számunkra a bányászok nehéz, veszélyekkel teli élete. Különleges élményt nyújtott számunkra a közös kiáltásunk visszhangja a „Visszhangok Termében", ahol a hangok akár 20-szor is visszhangozhatnak. Lenyűgözött bennünket a természet és az ember alkotta mesés, mélyben rejlő világ. A bányalátogatás után Székelyszentlélekre indultunk, hogy elfoglaljuk átmeneti otthonunkat, ahol szeretettel és ízletes erdélyi ételekkel fogadtak bennünket a házigazdák.

2. **nap - Székely örökség nyomában: múzeumi élmények, zarándokhely és segítségnyújtás**

Ez a nap egyszerre jelentett számunkra történelmi felfedezést és lelki elmélyülést. **Csíkszeredán**, a **Mikó-várban** található **Csíki Székely Múzeumban** közelebb kerültünk a székelység múltjához, hagyományaihoz és gazdag kulturális örökségéhez. A kiállítások arra ösztönöztek bennünket, hogy elgondolkodjunk a székely nép történetében rejlő kitartáson és küzdelmeken. A délután során **Csíksomlyóra** látogattunk, ahol a zarándokok nyomában járva

felkerestük a **Hármashalom-oltárt**, amely otthont ad az évente megszervezett pünkösdi búcsúnak. A gyaloglás után borvízzel frissítettük fel magunkat, majd a **Csíksomlyói kegytemplomba** is ellátogattunk. Ezt követően **Tolvajos-tetőn** is megálltunk, ahol a **Hármas keresztnél** tiszteletünket fejeztük ki. A koszorúzást követően elcsendesedve érezhettük, ahogy a múlt és a jelen különös módon összekapcsolódik ezen a helyen. A nap végén a Böjte Csaba által alapított **Adományok Házában máréfalvi** gyermekekkel találkoztunk. Megismerhettük mindennapjaikat, nehézségeiket, valamint azt a szeretetteljes közösséget, amely körülveszi és segíti őket. Rádöbbentünk, mennyi mindent veszünk természetesnek, és milyen fontos a nyitottság és az odafigyelés mások felé. Láthattuk, hogy adományaink jó helyre kerülnek.

3. nap - Székelyföld kincsei

A harmadik nap reggelén **Farkaslakán** tisztelettel adóztunk **Tamási Áron** emlékének, koszorút helyezve el sírjánál. **Szovátán** megcsodáltuk a híres **Medve-tó** különleges, heliotermikus jelenségét, amely természeti ritkaságként mély benyomást tett ránk. **Parajdon** egy **sóvágó műhelyében** jártunk, ahol megismerkedtünk a sófeldolgozás régi mesterségével. **Korondon** a helyi kézművesség világába nyertünk betekintést: az itt készült egyedi termékek a székely mesterek ügyességét, hagyománytiszteletét és kreativitását tükrözik. Ezek az élmények együtt segítettek jobban megérteni és értékelni a székely emberek szorgalmát és kulturális örökségét. A következő megálló a **szelykefürdői Mini Erdély Park** volt, ahol makettek mutatják be a multikulturális Erdély építészeti sokszínűségét. Az épületmakettek között több, mint 300 méteres sínpályán körutazást is tehettünk a Mini Székelygőzösön. A park mellett, **Orbán Balázs** sírjánál koszorút helyeztünk el. A sír felé vezető úton megcsodáltuk a székelykapu-sort. Ezt követően megálltunk **Székelyudvarhelyen**, ahol a belvárosban sétáltunk és Erdély történelmének híres alakjairól tanultunk. Este egy vidám és lendületes táncházban vettünk részt a **Máréfalvi Rozetta Ifjúsági Egyesület** fiataljaival. A program után a faluban egy kisgazdaságban láttak minket vendégül. **Róza mama** kemencéjében ízletes, friss tejfölös lepény sült számunkra.

4. nap Havas kalandok – a Déli-Kárpátok varázsa; Petőfi nyomában

Kirándulásunk egyik legemlékezetesebb napján a **Déli-Kárpátok** lenyűgöző vidékére, a **Fogarasi-havasokba** látogattunk. Már az odavezető út is különleges élményt jelentett, de az igazi kaland akkor kezdődött, amikor felvonóval közelítettük meg a **Bilea-gleccsertavat**. A helyszínen betekintést nyertünk a Kárpátok legnagyobb kristályos hegységének kialakulásába és kőzettani sajátosságaiba is. Különösen érdekes volt számunkra a magashegyi élővilág megismerése, hiszen megtapasztalhattuk, milyen sokszínű élet tud alkalmazkodni ebben a zord, mégis lenyűgöző környezetben. Ez a nap nemcsak maradandó élményt adott, hanem segített abban is, hogy a tanórákon tanultak valóságos, élő tapasztalattá váljanak. Külön élményt jelentett számunkra az áprilisi hógolyózás is, amelyben nem mindennap lehet részünk. Örömmel és felszabadultan élveztük a váratlan téli pillanatokat. A visszaút során **Székelykeresztúron** felidéztük **Petőfi Sándor** utolsó estéjének emlékét. **Fehéregyházán** megálltunk az emlékhelyen, ahol koszorúval tisztelegtünk a költő előtt. Megható pillanat volt ott állni azon a helyen, amely szorosan kötődik nemzeti irodalmunk egyik legmeghatározóbb alakjának emlékéhez.

5. nap - A természet ereje

Az ötödik napon először a **Zetelaki víztározóhoz** látogattunk el, ahol csodálatos táj fogadott bennünket. A víztározó a hegyekből leiramló, gyors folyású vizeket egy mesterséges tóvá fogja össze. A víztározó kiváló lehetőséget nyújt horgászatra, fürdőzésre, túrázásra és csónakázásra is. A tavat körös-körül hegyek övezik, melyek erdeiben mindenféle nagyvad megtalálható. Útközben megálltunk a **Pongrác tetőn** egy kép erejéig, ahol gyönyörű látvány fogadott minket. Ezt követően túravezetőnk segítségével bejártuk a lélegzetelállító **Békás-szorost**, ahol a magasba törő sziklafalak és a kanyargós útvonal egy szinte mesébe illő környezetet tártak elénk. A szurdokvölgy látványos élményei után utunk a környék egyik legismertebb természeti nevezetességéhez, a **Gyilkos-tóhoz** vezetett. A tó partján megismertük a hozzá fűződő legendát is, amely még különlegesebbé tette az ott látottakat. A visszaút előtt a **Gyilkostó Bobpályán** élveztük a varázslatos erdei látványt.

6. nap -Várak, történetek és hazaút

Utazásunk hatodik napján ismét történelmi emlékhelyek felkeresésére indultunk. Délelőtt **Vajdahunyadra** érkeztünk, ahol megcsodáltuk a Hunyadi család híres várát. A masszív kőfalak, a tornyok, mind a középkori magyar várépítészet gazdagságát és erejét idézték. Itt világossá vált számunkra, miért tartják ezt az épületet az erdélyi középkori várak egyik legszebb példájának. Következő állomásunk **Déva** volt. Tanáraink irányításával közösen idéztük fel a Kőmíves Kelemenné című népballadát. A hegytetőről sajnos nem tudtuk élvezni a kilátást, mert a felvonó nem működött. Innen utunk **Marosillyére** vezetett, ahol **Bethlen Gábor** szülőházát kerestük fel. Utazásunk utolsó állomása **Arad** volt. A **Szabadság-szobornál** megálltunk, és koszorút helyeztünk el a megbékélés jelképeként. Ez a pillanat méltóságteljes és megható volt: nemcsak emlékeztünk, hanem tisztelegtünk is azok előtt, akik a szabadságért küzdöttek. Beszélgettünk a történelmi eseményekről, az aradi vértanúkról, valamint arról, mit jelent számunkra a béke és az összefogás.

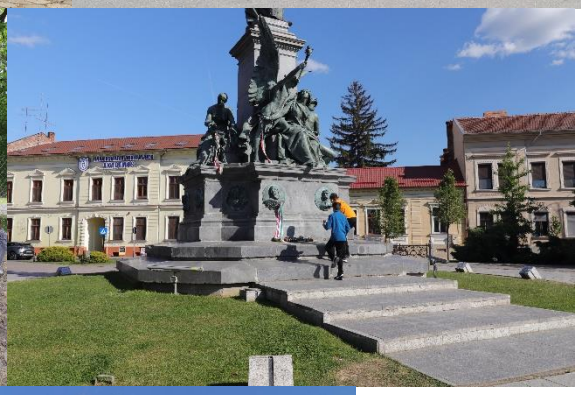

A Határtalanul program zárásaként főként az osztályfőnöki órák keretében idéztük fel közösen az átélt élményeket. A hat nap alatt megszerzett új ismereteinket magyar és angol nyelvű kvízkérdésekre adott helyes válaszainkkal is meg tudtuk mutatni. Digitális kultúra órán az utazás előtt elkezdett bemutatóinkat ki tudtuk egészíteni saját tapasztalatainkkal. Az utazás során naplót vezettünk a látottakról, ami sokat segített az emlékek felidézésében és megosztásában. Élményeinket faliújságon és plakáton is bemutattuk iskolatársainknak és tanárainknak.

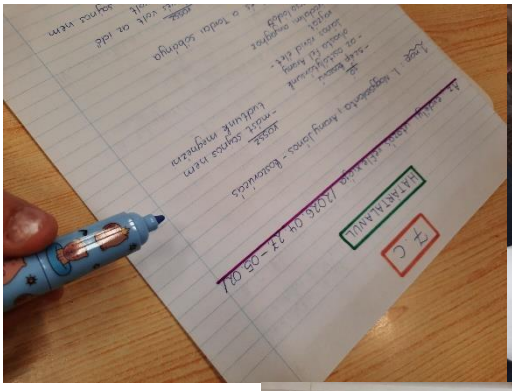

Az erdélyi utazás minden résztvevő számára maradandó, felejthetetlen élményt jelentett. A történelem megelevenedett számunkra: a tankönyvek lapjai és tanáraink magyarázatai valósággá váltak. Iskolánk ezúton is köszönetét fejezi ki a Bethlen Gábor Alapkezelőnek és a Határtalanul programnak, hogy lehetővé tették a kirándulás megvalósulását.